

Crnički kamenčići

Autorica: Nika Proleta IX.b

List učenika i djelatnika Osnovne škole Crnići , godine
2018./2019., br.9

Osnovna škola Crnići, 2018./19. školska godina

Sudjelovali u stvaranju lista :

Učenici i djelatnici Osnovne škole Crnići

Urednice: nastavnica informatike Marijana Šutalo,
pedagoginja Ana Jurković

Lektorica: Kristina Bošković, nastavnica engleskog jezika

Nakladnik: Osnovna škola Crnići

Tisak: Print Team d.o.o. Mostar

Pozdrav ravnateljice.	3
Događaji u našoj školi	4-17
Intervju s don Ivanom Štironjom.....	18-19
Sv. Majka Terezija.....	20
Dječji radovi.....	21-33
Ekskurzija i izleti učenika.....	34
Deveti razredi.....	35

Dragi naši učenici, poštovani roditelji i zaposlenici škole,

Pred vama se nalazi novi broj našeg školskog lista „Crnički kamenčići“. Kao i prethodnih godina naš list tiskamo na samom kraju nastavne godine. U njemu se nalazi dio onoga što je obilježilo ovu iznimno sadržajnu školsku godinu. Kroz šarolikost i raznolikost tema ovog lista, a i uspjeha naših učenika i škole možemo potvrditi da je obrazovanje najvažnije i ima značajnu funkciju u svakom društvu.

Želim se zahvaliti svima koji su sudjelovali u stvaranju ovog broja, bilo pisanom riječju, fotografijom ili dobrim savjetom. Zahvaljujem i onima koji su pružili nesebičnu financijsku potporu te na taj način omogućili tiskanje našeg školskog lista. Hvala svima!

I na samom kraju, uživajte u obilju sadržaja i prikazanih događaja, a mi ćemo vrijedno raditi i dalje kako bismo vas iznenadili i sljedeće godine.

Budite dobri, veseli i pametni!

Vaša ravnateljica!

Financijsku potporu za tiskanje ovog lista nesebično su pružili:

Notarski ured Niko Moro-Čapljina

MA.COM d.o.o. Stolac

Naklada ALFA d.o.o Mostar

Općina Stolac

Zahvaljujemo !

Jakov Raguž II.r.

Iva Antunović II.r. PŠ Hodovo

Događaji u našoj školi

Svečano proslavljen Dan škole

14. lipnja 2018. godine svečano je proslavljen Dan škole. Recitacijama, pjesmom, plesom i glumom naši su učenici pozdravili prisutne goste te na ovaj način proslavili i kraj nastavne godine.

Osim toga, na priredbi su dodijeljene nagrade učeniku generacije **Nikoli Kulašu**, ali i učenicima koji su ostvarili značajne rezultate na školskim i županijskim natjecanjima.

Na priredbi je predstavljen i novi, osmi broj lista „**Crnički kamenčići**“, u kojem možete pročitati o svim događajima i aktivnostima kroz ovu školsku godinu.

Prvašići sjeli u školske klupe

4. rujna 2017. godine počela je nova školska godina. Početak škole su posebno s nestrpljenjem dočekali naši prvašići. Učenici starijih razreda su za njih održali kratku i veselu priredbu te im na taj način iskazali dobrodošlicu u školske klupe.

Ravnateljica škole također je pozdravila prisutne roditelje i učenike, želeći im puno zdravlja, uspjeha i lijepih trenutaka u daljnjem školovanju.

Akcija "Počela je školska godina"

Akcijom se željelo preventivno djelovati i utjecati na vozače i učenike kako bi svojim općim pozitivnim ponašanjem u prometu doprinijeli sigurnijem odvijanju prometa.

Učenici su savjetovani kako se pravilno ponašati u prometu, a nakon toga mogli su postavljati pitanja i iznositi svoja iskustva.

Događaji u našoj školi

Sportsko-edukativno druženje učenika

U sklopu programa: Socijalizacija s pravom i prevencija maloljetničke delikvencije u BiH u utorak, 2.10.2018.god., troje učenika VIII. a. razreda naše škole s razrednicom je sudjelovalo u jednodnevnom sportsko-edukativnom druženju učenika ZDK-a i HNK-a te nastavnog i policijskog osoblja.

Dani kruha u našoj školi

7. listopada 2018.godine, u našoj školi obilježeni su Dani kruha. Učenici viših i nižih razreda donijeli su pune korpe različitih peciva, kolača i voća koje su izložili u školskom dvorištu. Nakon blagoslova hrane uslijedilo je ugodno druženje uz slasne zalogaje ...

Događaji u našoj školi

Predstava "Abeceda književnosti"

Dana 8. studenog 2018.g. u našoj školi održana je predstava **"Abeceda književnosti"** u izvedbi Malog teatra iz Mostara. Igrali su glumci Ivo Krešić i Igor Vidačković.

Predstava na šaljiv način govori o bajkama, basnama, poeziji, piscima, ali i životnim poukama. Glumci su na komičan i zanimljiv način prenijeli djeci jedan sat hrvatskog jezika, u kojem su se učenici i nastavnici i nasmijali.

Škola osigurala ugradnju ograde

Organizacija PH International u okviru Programa socijalizacije s pravom i prevencije maloljetničke delikvencije u BiH koja se realizira uz pomoć grant sredstava Vlade SAD-a u lipnju 2018.god. objavila je natječaj „Rad policije u zajednici“. U pisanju mini projekta su sudjelovali policajac, pedagoginja i učenici IX.-ih razreda okupljeni u Klub učenika. Imali smo i podršku i pomoć uprave škole, domara, spremačica, lokalnih trgovaca i Vijeća roditelja i škole.

Nakon ugradnje ograde očistili smo dvorište i teren iza ograde, a svečano otvaranje obilježili smo utakmicom u graničaru. Sretni smo da su se naši učenici društveno angažirali i realizacijom ovog mini projekta doprinijeli boljem životu u svojoj zajednici.

Događaji u našoj školi

Radionice povodom Dana djeteta

Dana 20.11.2018.godine, povodom Međunarodnog dana djeteta, psihologinja Centra za mentalno zdravlje Stolic Antonela Marković održala je radionice s učenicima IV.,V. i VI. razreda.

S učenicima se razgovaralo o emocijama, kako ih prepoznati i regulirati, da bi se učenici osnažili, te motivirali na daljnje učenje i napredovanje. Učenici su bili zainteresirani i aktivno sudjelovali u svim aktivnostima.

Sv. Nikola u našoj školi

I ove je godine Sv. Nikola posjetio učenike naše škole. Školski zbor je pjesmom razveselio učenike prvog razreda, nakon čega im je Sv. Nikola podijelio slatkiše iz svoje vreće. Trgovina KALA-KOMERC iz Bobanovog također je pozvala učenike prvog razreda, kako bi im Sv. Nikola uručio poklone. Ovim putem im se zahvaljujemo što su ovako lijepom gestom razveselili naše prvašice.

Događaji u našoj školi

Božićna čarolija u našoj školi

Zrnice radosti i božićne čarolije, 20. prosinca 2018. godine, darovano je svakom posjetitelju tradicionalne božićne priredbe u Osnovnoj školi u Crnićima. Kao i svake godine, učitelji i nastavnici svoje učenike pripremili su za ovaj lijepi kulturni događaj, da se ne bi postidjeli nastupiti na bilo kojoj pozornici.

Priredba je u drugom dijelu donijela i rezultate natječaja Matice hrvatske – ogranak Stolac za najuspješnije literarne radove na temu Božića. Nagrade je pobjednicima svečano uručio dr. Mladen Bošković, predsjednik Matice hrvatske – ogranak Stolac. Ovogodišnji pobjednici natječaja su:

- u kategoriji nižih razreda:

III. IVAN PERIĆ, učenik 5. razreda PŠ Hodovo

II. HELENA MILANOVIĆ, učenica 5. razreda

I. MARTA OBRADOVIĆ, učenica 4. razreda

- u kategoriji viših razreda najuspješniji su bili:

III. ANTONIJA BOŠKOVIĆ, učenica 8. a razred

II. ANTONELA PAPAC, učenica 8. a razreda

I. NIKA PROLETA, učenica 9. b razreda

Nagrade Matice hrvatske sigurno su snažan poticaj za stvaranje i izražavanje na, za nas, najljepšem jeziku na svijetu – na jeziku našem materinjem - hrvatskom!

Na samom kraju učenici i djelatnici Osnovne škole Crnići poželjeli su čestit Božić i sretnu 2019. godinu te nastavili druženje na domjenku.

Događaji u našoj školi

Projekt razmjena pisama

Učenici naše škole stekli su nove dopisničke prijatelje.

Kad učenici žele raditi više, posebice u svoje slobodno vrijeme, nastane puno lijepih stvari.

Istražujući cijeli koncept e-Twinninga i čitajući pozitivna iskustva nastavnika cijele Europe, došla sam na ideju povezivanja i naše male škole s Europom kroz tu, sve popularniju, platformu. Objavivši svoju ideju, javile su mi se Katarzyna Obersztyn i Paula Kozubal – obje nastavnice engleskog jezika te su izrazile želju za suradnjom. Tako su se učenici četvrtog, sedmog i devetog razreda uključili u jedan od međunarodnih e-Twinning projekata te su se dopisivali na engleskom jeziku sa školarcima iz Poljske s ciljem međukulturalnog razumijevanja, poboljšanja iskustva učenja i znanja stranog jezika, povezivanja s učenicima drugih zemalja na engleskom jeziku te prijateljstva.

Zahvaljujući sudjelovanju u ovakvim projektima, učenicima je dana izvrsna prilika za razvijanje vlastitih jezičnih vještina, dodatno motiviranje za učenje engleskog jezika te razvijanje društvenih kompetencija. Također imaju priliku upoznati druge kulture i proširiti njihovo znanje o svijetu uopće...

Ukoliko ste se, čitajući, zapitali što je **eTwinning**, kome i čemu služi, kakva mu je namjena, pokušat ću jednostavno objasniti.

Dakle, riječ je o zajednici škola u Europi koja okuplja sve školske zaposlenike (učitelje, ravnatelje, knjižničare, itd.) u zemljama Europe, a koji putem platforme mogu komunicirati, surađivati, razvijati projekte, razmjenjivati i - biti dijelom najzanimljivije obrazovne zajednice. Osnova e-Twinninga su zajednički projekti barem dviju škola.

Potaknuta entuzijazmom učenika, novi e-Twinning projekt je već spreman za iduću školsku godinu kada će se i drugi zainteresirani učenici moći uključiti u virtualni svijet Twinspacea na samo njima svojstven način.

Škole, ali i šira zajednica, bi trebale prepoznati vrijednost ovakvih projekata i omogućiti učenicima uključivanje u aktivnosti jer naši najmlađi žele pokazati koliko znaju, mogu i vrijede. A mi, odrasli, smo tu kako bismo im bili putokaz, kako bismo im dokazali da je ulaganje u obrazovanje najbolja investicija, jer samo znanjem u ovim vremenima koja nisu nimalo jednostavna možemo naprijed u svjetliju i bolju budućnost.

Kristina Bošković

Događaji u našoj školi

Obilježeni Dani hrvatskog jezika

Dani hrvatskog jezika obilježeni su na prigodan način u našoj školi. Povodom spomenutog događaja organiziran je bogat program u koji su bili uključeni učenici i djelatnici škole.

Početak obilježavanja započeo je 14.veljače kad je organizirano natjecanje u pisanju poezije na kojem su se učenici od VI. do IX. razreda predstavili svojim pjesničkim autorskim radovima. Prvo mjesto osvojila je **Ivana Lukenda** pjesmom "Čovječe, stani". **Lorena Moro** pjesmom "Otac" osvojila je drugo mjesto dok je treće mjesto pripalo pjesmi "Heroji" koju je napisala učenica **Nika Proleta**.

Humanitarna akcija i Dan Down sindroma

21.3.2019. godine u Stocu, u središtu grada, održana je humanitarna akcija koju su proveli učenici OŠ Crnići, OŠ Stolac i SŠ Stolac.

Simboličnom prodajom narcisa obilježen je Svjetski dan borbe protiv raka dojke i Dan Down sindroma-Dan šarenih čarapa. Novac sakupljen prodajom narcisa namijenjen je za liječenje djevojčice Petre Barešić iz Hodo-va. U školi je također isti dan obilježen Dan Down sindroma. Naši su učenici došli u različitim čarapama i time dali podršku djeci sa sindromom Down.

Događaji u našoj školi

Obilježen "Dan ružičastih majica"

Već tradicionalno u našoj školi se obilježava „Dan ružičastih majica tzv. „Pink Shirt Day“. Sam „Dan ružičastih majica“, osim nošenja ružičastih odjevnih predmeta kao simbola akcije koji smo upotpunili i bedževima, protekao je u vidu sportskih natjecanja u nogometu koji su igrali učenici i igre graničar koju su igrale učenice. Između toga smo se počastili slatkisima i ugodno družili. Na ovaj način smo htjeli stvoriti među učenicima i učiteljima osjećaj zajedništva i jedinstva te poslati snažnu poruku da „Nasilje prestaje sada i ovdje!“

Uspjeh Nika Prolete

Učenica IX. razreda Nika Proleta je osvojila prvo mjesto na likovnom natječaju na temu „Igra svjetlosti u prirodi“ u organizaciji Naklada ALFA, prema mišljenju publike.

Nika je izuzetno talentirana i nadarena učenica koja se ističe kreativnošću u svim područjima umjetničkog izražavanja, a njeni su radovi već bili nagrađivani.

Čestitamo Niki na zapaženom uspjehu te joj želimo uspjeh u daljnjem radu i učenju!!!

Događaji u našoj školi

Maškare u našoj školi

Učenici IV. i V. razreda su sudjelovali na Karnevalu u Stocu, kao vesele figure šahova i ptica. Maštoviti kostimi naših učenika oduševili su prisutne promatrače. 5. ožujka u školi je organizirano druženje pod maskama, kada su učenici zaplesali i zapjevali sa svojim prijateljima. Kreativne maske su i ove godine krasile naše učionice, a učenici su pokazali da su uvijek spremni za zabavu i veselje.

Događaji u našoj školi

Posjet CineStaru u Mostaru

Dana 29. ožujka 2019. godine učenici razredne nastave posjetili su CineStar u Mostaru. Učenicima matične škole pridružili su se i učenici iz područnih škola.

Učenici prvog i drugog razreda gledali su film „Dumbo“, gdje su imali priliku pratiti zgrade poznatog slona Dumba. Učenici trećeg, četvrtog i petog razreda gledali su fantastično avanturistički film „Moj dida je pao s Marsa“.

"Zdrava prehrana- zdrav način života"

9. travnja 2019. godine u našoj školi održano je predavanje „Zdrava prehrana – zdrav način života.“ Predavanje je održala dr. Irena Perić iz Doma zdravlja Stolac u kojem su sudjelovali učenici predmetne nastave sa svojim učiteljima.

Liječnica je učenicima pričala o važnosti zdrave prehrane te njenom značaju u starijoj dobi. Posebno se osvrnula na ishranu djece u školskoj dobi. Osim prehrane, istaknula je i važnost tjelesne aktivnosti za ovaj uzrast.

Školske vijesti

Državno natjecanje iz robotike SPARKcreators

Prvo državno natjecanje u robotici u BiH održano je u Mostaru, u petak 24.5., pod nazivom **SPARKcreators**.

U natjecanju je sudjelovalo preko 120 učenika iz 62 škole.

SPARKcreators je projekt preko kojeg SPARK school donira mBot robotiče osnovnim školama u cijeloj BiH. Igrajući se s ovim robotičima i koristeći ih u nastavi, djeca u osnovnoj školi lakše savladavaju zadatke iz matematike, informatike, fizike, kemije te stječu znanja iz tehnologije i inženjerstva.

I naša je škola imala mogućnost sudjelovati u ovom natjecanju, koju je predstavljao učenik osmog razreda **Josip Kulaš**. Učenik se odlično snašao u rješavanju zadataka i pokazao svoje sposobnosti.

Rezultati školskih natjecanja

U školskoj 2018./2019. godini održana su školska natjecanja u organizaciji Zavoda za školstvo. Učenici koji su ostvarili najbolji rezultat te su školu predstavljali na županijskim natjecanjima su:

- Krasnoslov:** Marko Kulaš, 4.r.
- Matematika:** Marta Džakula, 5.r.
- Pisanje poezije:** Ivana Lukenda, 8.a
- Recitiranje:** Ivana Bošković, 8.b
- Glazbeni festival:** Antonela Papac, 8.a
- Likovna kultura:** Nika Proleta, 9.b (predmetna nastava)
- Likovna kultura:** Sara Vidić, 4. razred (razredna nastava)

Županijsko natjecanje iz matematike u organizaciji Udruge matematičara R. Bošković:

- Nika Proleta, 9.b
- Mateo Mijatović, 9.b
- Antonija Bošković, 8.a
- Lucija Pavlović, 8.b

Sigurno u prometu:

- Mirko Bošković, 6.r
- Ivan Lukenda, 6.r
- Karla Bošković, 6.r
- Sanja Pažin, 6.r

Predstavnice škole na Olimpijadi njemačkog jezika su:

- Antonela Papac, 8.a i Antonija Bošković 8.a.

Čestitamo na ostvarenom uspjehu!!!

Školske vijesti

Uspjeh na županijskim natjecanjima

Učenice naše škole ostvarile su zapažen uspjeh na županijskim natjecanjima u organizaciji Zavoda za školstvo.

SARA VIDIĆ, učenica IV. razreda osvojila je II. mjesto na natjecanju iz likovne kulture u kategoriji razredna nastava.

ANTONELA PAPAC, učenica VIII.a razreda, osvojila je II. mjesto na glazbenom festivalu.

"Sigurno u prometu" - I. mjesto

25. svibnja u Čapljini održano je županijsko natjecanje „**Sigurno u prometu**“ za učenike šestih razreda. Školu su predstavljali:

1. Ivan Lukenda
2. Slaven Anđelić
3. Sanja Pažin
4. Karla Bošković

Naši učenici su bili vrlo uspješni te osvojili **prvo mjesto** u kategoriji ekipa. Također je učenik **Ivan Lukenda** osvojio prvo mjesto u kategoriji dječaci.

Pored učenika za njihov uspjeh zaslužan je svakako nastavnik **Marko Češljic**, koji ih je uz puno truda pripremao, što je i pokazao krajnji rezultat.

PŠ PRENJ

Majčin dan 2019.g.

U PŠ Prenj 15.5.2019.god. održana je priredba povodom Majčinog dana.

Učenici su prigodnim pjesmicama, recitacijama i igrokazima pozdravili svoje mame. Također su naglasili kako su sretni jer odrastaju u sretnoj obitelji. Na kraju su majkama darovali čestitke koje su izradili na satu kreativne sekcije.

Maškare u našoj školi

U utorak, 5. ožujka, u PŠ Prenj ušetali su neki neobični učenici. Uz pjesmu, recitacije i ples posjetili su svoje vršnjake koji pohađaju nastavu na bosanskom jeziku, u sklopu programa prevencije nasilja i međunarodna suradnja.

Dani kruha

22.10.2018.g. u PŠ Prenj obilježeni su Dani kruha. Don Mile Vidić blagoslovio je kruh, a djeca su izrecitala prigodne pjesmice. Na kraju smo se počastili ukusnim pecivom.

Dan ružičastih majica

PS HODOVO

Božićna priredba

17.12. održana je svečana božićna priredba. Učenici su svojim izvedbama uveli prisutne u proslavu najveselijih dana u godini.

Projekt "Zdravlje je najveće bogatstvo"

Učenici 3. razreda PO Hodovo tijekom mjeseca veljače realizirali su nastavni projekt: „Zdravlje je najveće bogatstvo“. Za temu svog istraživanja učenici su se odlučili za zdravu prehranu.

Maškare u PO Hodovo

U PO Hodovo održane su maškare u sklopu plana prevencije nasilja, koje uključuje djecu u suradnji s učenicima koji nastavu izvode na bosanskom jeziku.

Humanitarna akcija za misije

Učenici naše škole su uz pomoć svojih roditelja i učitelja na prvu misijsku nedjelju proveli humanitarnu akciju za potrebe misija. Na satima sekcija izrađivali su se adventski vijenci i aranžmani. Učenici su priredili i prikladne kolače i peciva.

Intervju s don Ivanom Štironjom, svećenikom rodom iz Dubrava

Don Ivan je rođen u Pješivcu (1960.). Osnovnu je školu završio na Rivinama i na Pileti, O.Š. Crnići (1975.), klasičnu gimnaziju u Dubrovniku (1975.-1979.), filozofsko-teološki studij u Sarajevu (1980.-86.) Đakonsko ređenje imao je u Aladinićima 27. prosinca 1985., što je prvo đakonsko ređenje u novoosnovanoj župi Svih Svetih. Za svećenika je zaređen u Mostaru u katedrali 29. lipnja 1986., a Mladu misu slavio je 27. srpnja 1986. na Aladinićima.

Kao svećenik djelovao je u župi Dračevo (1986.-1987.), pripreme za misije u Londonu, Engleska (1988.), u afričkim misijama u Tanzaniji (1988.-1992.), te u Kanadi, župa Oakville (1992.-1996.). Potom odlazi na poslijediplomski studij iz liturgike (1996.-98.) u Padovu, Italija.

Nakon toga službuje kao župnik u katedrali u Mostaru (1998.-2002.), biskupski vikar za pastoral (2002.-2011.) na Biskupskom ordinarijatu. Dekretom Svete stolice odlazi u Sarajevo, gdje vrši službu nacionalnog ravnatelja Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini (2011.-2016.).

Vraća se u Hercegovinu gdje vrši službu župnika i ravnatelja Župe i Biskupijskoga svetišta Presvetoga Srca Isusova Studenci, gdje trenutačno živi i djeluje.

Don Ivan je progovorio za naš list gdje smo mu postavili nekoliko pitanja. Donosimo odgovore.

1. Možete li nam opisati jedan Vaš radni dan? Koja su Vaša zaduženja kao svećenika?

Volim se našaliti i reći: Hvala Bogu što sam izabrao poziv gdje se radi samo nedjeljom i to samo do podne. Dakako da je to samo šala. Dan počinje jutarnjom molitvom. Ustajanje je najčešće oko 6 sati. Sveta Misa je redovito ujutro ili navečer oko 7 sati. Nakon jutarnje molitve i Mise sjedam u ured i završavam pristigle dopise, protokoliram, odgovaram itd. Župne kateheze, vjeronauk, odlazak na poštu, u banku, primanje stranaka, razgovori i dogovori s inženjerima, majstorima raznih zanata radi održavanja crkve, dvorišta, centra... sva ta organizacija, vođenje, pregovaranje spada na župnika. Ono što u javnim ustanovama radi nekoliko ljudi, to u župi svećenik radi sam. Priprave za propovijedi, predavanja, čitanje, pisanje, to činim navečer, uglavnom nakon 9 sati. Sve se to može raditi samo iz ljubavi prema Isusu, kako je to znala reći Majka Terezija. Nisam spominjao objede, to je normalno da se mora štogod prigristi. Dan završava večernjom molitvom i Povečerjem, svakako prije ponoći.

2. Kakva su Vaša iskustva u djelovanju s mladima i djecom u okviru crkve?

Rad s mladima mi je uvijek bio drag i privlačan, jer to su najbolja ulaganja. Najteže je mlade okupiti i steći povjerenje, barem kod jednoga dijela. Nažalost, veliki dio mladih nema potrebe za duhovnim rastom a onda ni posebnoga apetita za onim što se događa u crkvi i oko crkve, pogotovu danas kada moćnici svijeta pokušavaju Crkvu omraziti u očima ljudi. Nažalost, brojni kršćani nasjedaju na takve priče te umjesto da budu dobra djeca Božja, svrstavaju se među odmetnike, možda ne formalno ali u praksi je često tako.

3. Što Vas podsjeća na Vaše djetinjstvo?

Puno toga. Škola, kao zgrada, bilo na Pileti, bilo na Rivinama. Pješačenje poljem, vožnja biciklom ili vozilom, vraća me u djetinjstvo. Prisjetim se branja duhana, čuvanja ovaca i krava, oranja konjima i traktorom. A onda freziranje, polijevanje vinograda, okopavanje, košenje... Neobrađena i pusta polja, a da ne govorim, o vrevi na Klokunu, Jamici, Barici, osobito ljeti kad bi nestalo vode u čatrnjama. Sve je to danas mrtvo. Ne znam što bih dao za fotografiju s konjima i magarcima zavezanim za stubama koji čekaju da ih se napoji i natovari zahvaćenom a ljeti napiljkanom vodom iz gotovo presušenih izvora.

4. Osim što djelujete kao svećenik, imate li neki svoj hobi koji rado obavljate u svoje slobodno vrijeme?

Puno je toga što se mora učiniti a gleda se kao hobi. Vođenje zborova, probe, sviranje, pjevanje, razne sekcije, kićenje crkve, održavanje crkvenog okoliša... Sve se to može promatrati kao hobi, ali je sastavni dio života.

5. Rekli ste da ste pohađali OŠ Crnici. Kakve Vas uspomene vežu za našu školu i pamtite li svog najdražeg učitelja?

Da, osnovnu školu od 5. do 8. razreda, pohađao sam u Crnici. Bogu hvala, nisam imao poteškoća u školi pa onda ni sa nastavnicima. Jasno je da svi nastavnici nisu isti. Ali nema ni jednoga kojega bih se sjećao po nečemu posebno lošem pa ni onoga koji mi je kao odličnu učeniku dao „jedinicu“ iako sam mu sve dobro i korektno odgovorio. A to je učinio samo zato što sam bio na vjeronauku i nisam mu htio nabrojati one učenike koji su bili sa mnom.

Hvala Bogu da je to vrijeme iza nas. Možda mi nije ostao u lošoj uspomeni i zato što mi je na kraju ipak zaključio prema zaslugi.

Rado se sjećam svih nastavnika tijekom svoga školovanja, zahvalan sam im i često ih se sjetim u svojim molitvama, pokojnih i živih.

6. Koji Vam je najdraži citat iz Biblije? Zašto?

Cijela mi je Biblija draga, osobito Novi zavjet. Rado je čitam i svakodnevno meditiram. No, izdvojit ću svoj mladomisnički moto koji glasi: *O ljubavi tvojoj Gospodine, pjevat ću do vijeka* (Ps 89,2). A zašto mi je drag taj citat? Zato što je ljubav, najljepša i najbolja definicija Boga: *Bog je ljubav* (1 Iv 4,8). Ljubav je temelj i pokretač života. Bogu koji je ljubav, pristupa se radosna srca. Nije li smisao i cilj života: ljubiti Boga i ljude. A kad se to ostvari, onda je život istinska radost i ljubav koje se pretaču u vječnost.

7. Imate li svoju najdražu molitvu ili duhovnu pjesmu? Koju?

Rado i često pjevam, i puno je dragih pjesama i molitava. Ako vas već to zanima, izdvojit ću „Oče naš“, kao najdražu molitvu. A pjesme, evo ih nekoliko: Klanjam ti se smjerno; Kao Marija da te ljubim; Isuse volim te; Tamo gdje palme cvatu; Mama tebi hvala... Volim pjesmu, pa i kad je teško.

8. Svjedoci smo da se mnogi naši učenici nakon primanja sakramenta sv. Krizme udalje od Crkve pa čak i od Boga. Koja bi bila Vaša poruka za njih ali i za sve nas?

Bogu sam neizmjereno zahvalan za roditelje, braću i sestre, obitelj u kojoj se molilo i radilo. U kući se nije psovalo. A ako se psovka izustila na ulici, kući se dijelila „porcija“. Roditelji imaju nezamjenjivu ulogu u odgoju. Prije su mediji bili oni koji informiraju. Danas mediji formiraju: TV, društvene mreže. Serije su zamijenile molitvu. Moda i opće mnijenje, postali su zlatno tele i mjerilo ponašanja. Izgubio se sram i strah, poštenje i poštovanje. Nenormalno!

Bog je htio da na svojoj vlastitoj koži osjetim bogatstvo afričkog siromaštva i siromaštvo američkog bogatstva. Uz to sam na svojoj koži osjetio blagoslov križa. Teška bolest koja me je zadesila, vrsna je učiteljica. Zahvalan sam Bogu na toj kušnji, koja mi je po dragovoljnu trpljenju postala dar. Život bez Isusa prazan je i besmislen, osobito u teškoćama života na koje svi trebamo biti spremni. Ovo je moja poruka: Budimo dobri učenici u Isusovoj školi Evanđelja; vratimo se Crkvi i molitvi, običajima kršćanske obitelji; vratimo se Bogu i budimo spremni za kraj ili bolje rečeno za početak koji, zasigurno dolazi.

MAJKA TEREZIJA

Pod imenom **Agnes Gonxha Bojaxhiu**, Majka Tereza (točnije – **Majka Terezija**, kako bi se trebalo prevoditi s latinskoga, iako je u našem narodu uvriježeno nazivati ju Majka Tereza) rođena je 26. kolovoza 1910. god. u albanskoj katoličkoj obitelji u današnjem makedonskom gradu Skoplju, gdje je završila gimnaziju. U djevojačko vrijeme duhovnik joj je u rodnom gradu bio Hrvat o. Franjo Jambrečković, a koji je velikim dijelom pridonio odluci mlade osamnaestogodišnje Agnes da započne redovnički život i uđe u Družbu sestara Naše Gospe Loretske. Mnoge sestre toga reda su djelovale u Bengalu u Indiji, gdje su se ponajviše bavile opismenjavanjem, pa je tako i Agnes Gonxha uskoro bila poslana u Kolkatu (do 2001. god. grad je nosio nama poznatije ime – Kalkuta /Calcutta/), gdje je kao nastavnica u zavodima družbe radila gotovo 20 godina.

Dok je jednom prilikom prolazila ulicama Kolkate i gledala bijedu i krajnje siromaštvo tamošnjih stanovnika, osjetila je Božji poziv da im pomogne na još izravniji način no što je to činila u tadašnjem radu, te je odlučila napustiti red i posvetiti se skrbi za odbačene i marginalizirane. Dvije godine poslije dobila je dozvolu da može napustiti red Sestara Naše Gospe Loretske, ali i dalje ostati časna sestra, te je od tada djelovala samostalno, živeći zajedno s najsiromašnijima od siromašnih.

Premda krhka stasom, Majka Terezija je bila vrlo odlučna u zagovaranju evanđeoskih vrijednosti, a posebno u borbi protiv pobačaja, pa je u tom smislu naišla i na solidan broj kritičara, regrutiranih iz liberalnih redova boraca za ženska prava. S druge strane, mnogi su u toj ženi, u njezinu djelovanju i njezinim riječima prepoznali uistinu sveticu, ili barem iznimnu dobrotvorku, pa su joj stoga odavali i razna priznanja, među kojima posebno mjesto zauzima Nobelova nagrada za mir 1979. god. Majka Terezija je bila povezana s Hrvatskom (koju je više puta posjetila), ne samo preko svog duhovnika iz mladih dana, s kojim je održavala kontakt, nego i na druge načine, a posebno kroz prijateljstvo s hrvatskim misionarom u Indiji o. Antom Gabrićem.

Umrla je 5. rujna 1997. god. u Kolkati (tada Kalkuti), a mnogi od onih koji su imali priliku medijski pratiti njezin rad uvjereni su kako je time u nebu rođena nova svetica. Stoga je i razumljivo što ju je papa Ivan Pavao II. proglasio blaženom svega 5 godina nakon smrti – 19. listopada 2003. god., mimo uobičajene prakse i uvriježenog znatno duljeg vremenskog postupka beatifikacije. 4. rujna 2016. god. svetom ju je proglasio papa Franjo. Njezine riječi koje sažimaju sve ono za što se zalagala, ispisane na maloj kartici, znala je davati ljudima pri susretima: "Plod šutnje je molitva, plod molitve je vjera, plod vjere je ljubav, plod ljubavi je služenje, plod služenja je mir." Duboke riječi koje nam pokazuju istinski put služenja Bogu i ljudima.

Prethodnih godina u istraživačkim danima mladih obrađivali smo različite teme, te smo prikazali ljepote Dubrava, kako u arheološkom smislu tako i prirodne ljepote. Ove godine smo, potaknuti manifestacijom Hercegovački plodovi mediterana, došli do naše teme: "Dar života zemlje Hercegovine", kroz koju smo obuhvatili cijelu našu općinu i pokazali koje poljoprivredne vrste mogu uspijevati na ovom području. Kroz istraživanje smo obradili: šipak, smokvu, grožđe, trešnju, te maslinu kojoj smo posvetili najviše pozornosti.

Maslina u Stocu:

O prisutnosti uzgoja masline na našem području svjedoči i toponim naselja Masline u našoj općini. Stolac ima možda i najdulju tradiciju u proizvodnji maslinova ulja u Hercegovini. O tome ne samo da svjedoči naziv sela Masline, nego i stari maslinik u tom naselju, s oko 1000 stabala. Na parceli u sklopu maslinika nalazila se i uljara koja je, nažalost, u minulom ratu potpuno izgorjela. Stari maslinik, vjerojatno, potječe iz vremena Ali-paše Rizvanbegovića Stočevića, hercegovačkog vezira iz prve polovine devetnaestog stoljeća. Ali-paša je bio poznat po inovacijama u poljoprivredi, surovosti, ali i radnom elanu. Posljedice toga su, vjerojatno, maslinik i uljara. Kroz razgovor s nekim od naših starijih mještana došli smo do informacije da je svaki par koji se vjenčao na području općine morao zasaditi jedno stablo masline, koje je simbol dugovječnosti, kako bi njihov brak bio dugotrajan baš kao i maslina. Obilaskom terena starog maslinika i uljare uvjerali smo se da je ta lokacija uništena u prošlosti, ali da i dalje propada zbog nemara ljudi.

Značajnija sadnja maslina u novije vrijeme počela je prije desetak godina, a velika je mogućnost da se taj trend još i više nastavi budući da sada u našoj općini postoji nova uljara za preradu maslina, što bi trebao biti još jedan poticaj za maslinare našeg kraja. Potaknuti ovim saznanjima u sklopu našeg istraživanja posjetili smo i uljaru, gdje su nas djelatnici uputili u proces prerađivanja maslina te dobivanja ulja. U razgovoru samo saznali da je uljara započela s radom prije 3 godine, te da je bila donacija vlade Italije. Uljara je manjeg kapaciteta, a za vrijeme sezone berbe masline radi 24 sata dnevno, te je za obradu 80 kg maslina potrebno oko 2 sata (jedan sat da se samelje, te jedan sat da se ulje iscijedi). Budući da se broj uzgajivača i nasada masline povećava, maslinici sa područja Hercegovine u skorije vrijeme bi mogli zadovoljiti potrebe cijele BiH, a nadamo se da će ulje sa ovih prostora stići i u druge krajeve svijeta u skorije vrijeme.

Mladi geografi i Mladi biolozi

Likovna izložba mladih umjetnika

Stolačko kulturno proljeće ove godine je ugostilo mlade umjetnike iz OŠ Crnići i OŠ Stolac te magistre slikarstva, grafike i kiparstva.

U prostorijama Biskupijskog centra održana je likovna izložba u sklopu Stolačke tarče. Izloženo je više od dvadesetak radova, originalnog likovnog izražavanja.

Polaznici likovnih sekcija obiju škola pokazali su različite stavove likovnog izričaja. Na radovima možemo prepoznati hercegovačke, kulturne brendove poput stećaka, Starog grada, vitezove Hercega Stjepana Kosače. Ekspresivni potezi kistom gledatelja ne ostavljaju ravnodušnim te pobuđuju divljenje i dječju kreativnost.

Likovna priča tu ne prestaje. Učenici OŠ Crnići sudjelovali su u uljepšavanju školskog dvorišta, kreiranju velikih murala različitog sadržaja. Njihova angažiranost odvodi ih do novih projekata, poput street art radinice u sklopu Smart festa koji će se održat 14. lipnja na lokaciji nekropole stećaka na Radimlji. Podržimo i dalje učenički rad i zalaganje...

VJERONAUČNA OLIMPIJADA

U Osnovnoj školi Marina Držića na Buni, 20.ožujka 2019., održano je županijsko natjecanje iz vjeronauka za osnovne i srednje škole s područja Hercegovačko - neretvanske županije. Brak i obitelj u Božjem naumu bila je tema ovogodišnje Vjeronaučne olimpijade. Vjeronaučnu olimpijadu organizira Katehetski ured Biskupske konferencije BiH u suradnji s biskupijskim Katehetskim uredima u Sarajevu, Banjoj Luci i Mostaru te Ministarstvima obrazovanja u BiH.

Tema 'Brak i obitelj u Božjem naumu' je izabrana s namjerom prenošenja učenicima znanja na način koji je njima pristupačan te da im se približi što je to brak, što je to obitelj, kako je kroz povijest bilo, što kaže Biblija, koje je značenje braka kao sakramenta, koje je crkveno lice obitelji i drugo.

Našu školu predstavljali su učenici iz odjela 8. b., a to su: Lucija Pavlović, Ivan Bošković, Josip Kulaš i Ivan Pažin, s najvećim ostvarenim brojem bodova na školskom natjecanju, pod vodstvom mentorice, vjeroučiteljice Anite Puljić.

Neka je na slavu Božju, a nama na duhovnu korist, ovaj i ovakvi susreti.

Socijalizacija s pravom i prevencija maloljetničke delikvencije"

Projekt „Socijalizacija s pravom i prevencija maloljetničke delikvencije“ Američke nevladine organizacije PH International je realiziran drugu godinu za redom u našoj školi. Projekt je zamišljen s ciljem približavanja koncepta socijalizacije s pravom učenicima, učiteljima i ostalim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa na razumljiv i zanimljiv način. Polazeći od činjenice da strategija obrazovanja, s posebnim naglaskom na demokraciju prava, predstavlja temelj nastavnih planova i programa kao i prakse u školama u Bosni i Hercegovini, ideja je da se kroz radionice pruži pomoć u nastojanjima da se razvije pravna svijest, kao i spoznaja kako smo svi odgovorni za izgradnju demokratskog društva zasnovanog na vladavini prava. Program je realiziran u osmim razredima kroz šest radionica u suradnji s pedagoginjom škole i djelatnikom PU Stolac gosp. Hajrom Isakovićem. Radionice uključuju odabrane teme koje su u obliku modula razrađene za realizaciju u nastavi: Prava i obveze djece i mladih, Maloljetnička pravda, Institucije i ustanove u zaštiti djece i mladih i njihovih prava, Ovisnosti, Kultura ponašanja i Nasilje i zanemarivanje.

Kroz radionice smo interdisciplinarnim pristupom te primjenom suvremenih nastavnih strategija poticali samostalnost, interaktivnost i sposobnost kritičkog promišljanja i nenasilnog djelovanja učenika s ciljem smanjenja društvene nejednakosti i poticanja društvene uključenosti, kako i stvaranja pozitivnog odnosa prema policiji i ostalim javnim institucijama.

Vršnjačko nasilje postaje sve veći problem kojim se cijelo društvo mora da se bavi. Vršnjačko nasilje može ostaviti niz posljedica ne samo na dijete koje trpi nasilje, nego i na one koji vrše nasilje, ali i na one koji samo promatraju. Duža izloženost nasilju može ostaviti dublje posljedice na žrtvu, koje kasnije utječu na njihov emocionalni, društveni i profesionalni razvoj. Vršnjačko nasilje je najzastupljenije u školama, ali mnogo ne izostaje ni nasilje preko interneta. Evidentno je da je neophodna veća angažiranost svih čimbenika koji sudjeluju u odgoju i obrazovanju mladih, te mnogo veća suradnja vladinih i nevladinih sektora. Najčešći oblici nasilja među vršnjacima u školi su: fizičko, psihičko, verbalno, seksualno, socijalno i *cyber* nasilje.

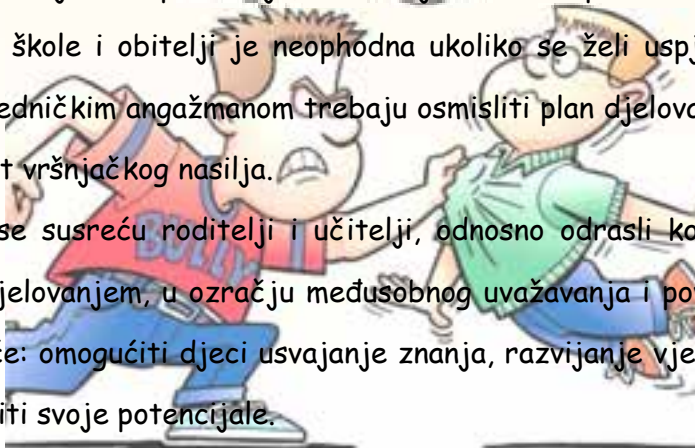
Ukoliko se dijete povjeri roditelju da ga netko zastrašuje ili da je doživjelo neki oblik nasilja potrebno je da ga roditelj sasluša, bez prekidanja i minimiziranja onoga što se dogodilo, uvjeri ga da je ispravno postupilo povjeravajući se i da ono nije krivo za to što mu se događa, te da za nasilno ponašanje ne postoji opravdanje i da nitko ne zasluhuje biti žrtva nasilja.

Roditelj ne smije ohrabrivati dijete da se samo odupre nasilju tako što će uzvratiti, već potražiti pomoć nastavnika, školskog pedagoga ili psihologa. Evidentno je kako se danas, zbog ubrzanog načina življenja i drugih okolnosti, u znatnoj mjeri promijenio odnos roditelja prema djeci.

Djetetu su uvijek potrebni: pažnja, ljubav, nježnost, razumijevanje, strpljenje i vođenje odraslih te njihovo prilagođavanje dječjem ritmu življenja koji je mnogo sporiji od tempa života odraslih. Ne smije se zaboraviti kako obitelj zbog emocionalno snažne povezanosti djeteta s njezinim članovima ima najutjecajnije odgojno djelovanje na dijete. To ne može zamijeniti ni vrtić, ni škola niti bilo koja druga institucija. Naravno, to ne znači da te institucije ne bi trebale biti ili nisu komplementarne obiteljskom odgoju, ali mora se znati da nitko ne može zamijeniti roditelje niti ih razriješiti odgovornosti za odgoj svoje djece. To znači da su roditelji koji ulažu trud u odgoj svoje djece prva linija obrane od mnogih devijantnih ponašanja, među koje svakako spada i maloljetnička delikvencija.

Bliska suradnja između škole i obitelji je neophodna ukoliko se želi uspješno suočiti s problemom vršnjačkog nasilja. Zajedničkim angažmanom trebaju osmisliti plan djelovanja i potrebne mjere kako bi se smanjila učestalost vršnjačkog nasilja.

Škola je mjesto gdje se susreću roditelji i učitelji, odnosno odrasli koji skrbe o mladima pa je njihovim zajedničkim djelovanjem, u ozračju međusobnog uvažavanja i povjerenja, moguće ostvariti temeljne odgojne zadaće: omogućiti djeci usvajanje znanja, razvijanje vještina i sposobnosti kako bi svako dijete moglo razviti svoje potencijale.

Maslinova grančica

Stare ispucale ruke našeg naroda
Sade život u zemlji svježeg mirisa,
Da nikne stablo obilnoga roda,
Ispod ovog modrog nebeskog svoda.

Tu gdje ulje maslinovo teče,
Gdje ptice lete i sunce zemlju peče,
Tu vidi svatko početak novog života,
Tu je mir i svaka divota.

I želim ti svijete da umjesto metaka
Po tebi maslinove grančice lete,
Da budeš opet samo mirno dijete.
Nek mir u tebi cvate
Da ljudi više ne pate.

Nika Proleta, IX.b OŠ Crnići

Moj razred

Ima jedan razred
da znate svi,
najbolji razred
Crnički peti.

Jedanaest dječaka
veselih momaka.
Četrnaest djevojčica
pravih pametnica.

Dječaci i djevojčice,
dva različita svijeta,
igraju se šutice
nitko nikom ne smeta.

U našem razredu
sve dobro štima
i vlada ugodna klima,

jer naš razred
najbolju učiteljicu ima !

Ivano Bošković 5.a OŠ Crnići

Proljeće

U proljeće ptice najljepše pjesme skladaju. Vjetar najljepše ljulja grane kad pokuca proljeće. Čuje se smijeh i igra dok sunce sja. Cvijeće raste u najljepšim bojama, crveno i žuto.

Laste se vraćaju i trava zeleni i na njoj raste cvijeće šareno.

Sunce jako i veselo sja, a dječji smijeh radosno odjekiva.

Proljeće, proljeće ja stiglo u naš kraj!

Martina Katić IV.r. PŠ PRENJ

Proljeće

Sunce sija, grana se njiše,
cvijeće miriše.
U gaju i na livadi
procvjetalo je cvijeće.
U staro gnijezdo moje kućice
Lasta dolijeće.
I to nam se javlja
PROLJEĆE!

Marta Pavlović IV. PŠ „Prenj“

Stiglo je proljeće

Stiglo je proljeće,
našim zavičajem šeće,
cvjetaju voćke, cvjeta cvijeće.
Dječja igra posvuda se čuje,
Pčelice zuje svoju pjesmu
Od cvijeta do cvijeta.
A laste cvrkutom
svojim javljaju
stiglo je proljeće!

Josip Palameta V.r. PŠ PRENJ

Moj brat

Opisujem svog brata Mateja.

Matej je dvije godine mlađi od mene i učenik je drugog razreda. Po vanjskom izgledu se puno razlikuje od mene. Dosta je visok i mršav. Na uskoj duguljastoj glavi najprije uočite krupne, smeđe oči. Ima visoko čelo, mali nos i šiljastu bradu. Kosa je smeđe boje. Iza skoro nasmiješenih usana kriju se zubi, koji se trenutno baš i ne vide, jer ih je „odnijela zubić vila.“ Matej je jako živahan. Duge mršave ruke i noge nikad ne miruju. On je u našoj obitelji pravi atletičar – uvijek nekuda skače, prevrće se, pravi zvijezde, pa čak i pleše. Često nekog imitira, zbija šale, pa čak i na račun roditelja i svoje braće. Nikad nema mira i obožava se igrati. Kući voli nositi trenirke i udobne majice u kojima se može najlakše igrati. U školu se voli srediti i lijepo obući, te obvezno napraviti frizuru. Matej i ja samo jako povezani, rijetko negdje idemo jedan bez drugog. Jako ga volim i moj život bi bez njega bio puno dosadniji.

Proljeće

26

Stiglo je prije dvadesetak dana, nije ga bilo
godinu dana.
Ljepotom svojom zagrlilo je sve, kuće, livade,
ljude male i velike.
Livada šarena u posebnom sjaju, čini se kao da
je u maju.
Dječja svuda čuje se graja, sve se blista od
njegova sjaja.
Sunce se na nebu veselo smije, ni njemu ništa
jasno nije.
Ptičice pjevaju veseli poj, ovo je proljetni
doživljaj moj.

Mihael Raguz V.r. PŠ PRENJ

Damjan Bošković V.r. OŠ Crnići

Napokon, jednog dana Neretva počne pričati s Jadranskim morem.

„Hej Neretvo“ začuje se odjednom Jadransko more.

„Želiš li mi pričati o svom putovanju kroz Hercegovinu?“

„Pa naravno, jedva sam čekala da me pitaš“, uzbuđeno će Neretva.

„Pa počni, želim sve čuti“ nestrpljivo će Jadransko more. „Sve počinje od mog izvora,“ započne ona... Prekinu je more „A gdje je tvoj izvor?“

„Moj izvor je ispod planine Zelengore“, malo je napravila stanku pa opet krenula: „Sve je tako predivno, pogotovo u proljeće. Sve je puno cvijeća i zelenila. Malo kasnije dolaze kolibe i kuće.“

„A što su to kolibe?“ upitalo je more. „Kolibe su stare kuće u kojima ljudi zimuju ili ljetuju.“

„Nastavi, nastavi“ nestrpljivo će more. „Kroz cijelo moje putovanje ima puno kuća, koliba cvijeća, livada, brežuljaka“, kratko će Neretva.

„Baš mi se sviđa tvoje putovanje, htio bih i ja moći tako putovati!“

Marija Bošković V.r. OŠ Crnići

Zimske radosti

Jedne večeri moja obitelj i ja smo se skupili u dnevnom boravku, naložili smo vatru i razgovarali. Moj brat je gledao kroz prozor i viknuo: „Snijeg!“ Ja, brat i sestra smo bili sretni jer pada snijeg, a mama i tata bili su sretni radi nas. Kroz prozor smo gledali je li napadao snijeg. Čekali smo i čekali kad odjednom; snijeg je napadao. Bila sam sretna. Zamolili smo roditelje da izađemo van. Mama nam je dopustila i izašli smo van dobro obučeni. Na snijegu smo se grudali, pravili svakakve oblike od snijega. Brat je napravio malu kuglu snijega i gurao je po snijegu. Ja sam se sagnula i uzela snijeg. Kada sam se podigla, brat je napravio ogromnu kuglu. Jedva smo je dogurali do naše kuće. Baka, djed i susjedi su spavali, a mi smo bili glasni pa nas je mama pozvala u kuću. Bili smo tužni što smo morali ići u kuću, a sretni jer je napadao snijeg. Jedva čekamo kad će opet napadati snijeg.

Ivana Marić V.r. OŠ Crnići

Ivano Kukrika III.r.

Patrik Perutina I.r.

Svjetlo iz tamnog kuta

Drvena kolibica već odavno zarasla u šikaru, sa svih je strana okovana snijegom. Ova ledena zima nemilosrdno je gutala siromašne kućice, pa tako i nju. U mračnom kutu dnevnog boravka te kućice, tako malu, gotovo neprimjetnu toplinu i svjetlost isijavala je malena svijeća. Svjetlost je bacala na maleni Isusov kip. Uz kipić i svijeću sjelo je dvoje djece.

Njihove malene, nježne ručice bile su sklopljene, oči zatvorene, a iz anđeoski nasmijanih usnica čuo se tihi šapat molitve. Majka je u rukama držala malenu, ali od srca napravljenu pogačicu. I ona je molila, molila se dragom Isusu da njena djeca ne budu gladna.

Ni vjere, ni hrane. Oni doista nisu bili gladni ni žedni, jer sve što je imala izdvajala je za svoju djecu. Svoju krišku kruha uvijek je lomila na dva dijela i njima dijelila. Molila je ta vrijedna i umorna žena koju su već u mladosti zadesile bore, bore poput pukotina u kolibici u kojoj živješe ona, muž i ovo dvoje djece, za sve ljude svijeta, za mir i za zdravlje, za vodu i hranu, s obitelji...

Njen muž odmicao je snijeg promrzlim rukama čak i u ovo Badnje jutro. Onako, pomalo neprimjetno, iako je već pet dana zaredom to čistio i jutros se brinuo, u strepnji za svoju djecu, da će ih sve oboriti gripa i temperatura. Srećom, zdravi su dočekali Božićno jutro. Njihove ruke bile su siromašne, ali srca ne! Ta četiri srca gorjela su kao četiri adventske svijeće plamenom koji je sijao samo za Isusov dolazak.

Kolibica u kojoj su živjeli bila im je dovoljna, snalazili su se kako god su mogli i znali. Isusu je za dolazak bila dovoljna štalica. Crkvena zvona pozivala su narod na Misu. Ova obitelj nije imala skupu, najnoviju i najmoderniju odjeću ili obuću. Nisu imali skupi nakit niti modne dodatke. Imali su čista srca. Srca koja su kucala za Isusa bili su njihovi najljepši ukrasi.

Bez obzira jeste li bogati ili siromašni, što jedete i kako se odijevate, jeste li mladi ili stari ovog Božića otvorite svoja srca Isusu. On vas čeka jer vi ste njegova mila djeca. Molite se za svoje bližnje, za bolesne, za tužne, za mir u svijetu... Jer On vas čuje. Činite dobra djela jer, bez obzira na njihovu veličinu, On vas vidi. I mislite dobro!

Neka On bude mirna luka za vaša uzburkana srca.

Nika Proleta, IX.b OŠ Crnići

I. mjesto Matica hrvatska (učenici viših razreda)

Luka Bošković III.a

Luka Pavlović VII.r

Božićno je vrijeme. Za mene je to najljepše doba godine. Zapalili smo drugu svijeću na adventskom vijencu i tako stigli još jedan korak bliže Božiću.

Nakon nedjeljnog ručka otišla sam u svoju sobu, legla na krevet i zamišljeno gledala u strop. Kroz glavu su mi prolazile misli o tome kako se Isus rodio, zapravo u kakvim se uvjetima rodio. Razmišljala sam o toj betlehemskejštalici, o životinjama koje su bile u njoj, ali prvenstveno o malom Isusu koji je u toj štatici došao na ovaj svijet. Razmišljala sam i o Njoj. O Mariji. O tome kako je unatoč svemu što je prošla, bila sretna i ponizna i kako je svoje dijete uzela u naručje. Kroz glavu su mi prolazile slike jaslca koje svake godine kraskoje moj dnevni boravak.

Isto tako, prisjetila sam se Marijinog i Josipovog osmijeha kada su vidjeli svoje dijete. U tom trenutku razmišljanja i na mom je licu bio smiješak, ali mi je jedna suza pala niz obraz...

Zašto suza? Zato što je danas Božić za mnoge postao mjerilo bogatstva i materijalnih vrijednosti, a ne vjere. Bila sam tužna što ti ljudi u svoje srce neće primiti malog Isusa nasmijani i sretni jer će samo razmišljati o tome ima li netko nešto bolje od njih. Bilo mi ih je žao jer je njihovo srce kao pustinja. Prazno. Isus je poseban i sigurno će doprijeti i do njihovih srca. Nakon dugo razmišljanja otišla sam do svojih roditelja i čvrsto ih zagrlila. Dok sam ih grlila, drhtavim, ali ponosnim glasom sam im rekla hvala. Kada su me pitali zašto, šutjela sam, a niz obraz mi je opet pala suza. Bila sam im zahvalna što su me od malih nogu učili da je Božić dan kada slavimo rođenje našeg Spasitelja, Isusa Krista, što smo Božić uvijek slavili sretni i punog srca. Bila sam im zahvalna na svakoj zajedničkoj božićnoj molitvi...

U svom sretnom i ispunjenom srcu sam nastavila razmišljati o tom datumu kada će Isus proslaviti svoj rođendan. Odlučila sam da ću ove godine za svoju obitelj umjesto kupnje poklona zaželjati želju, da svake godine na Božić sretni i ispunjeni molimo našu obiteljsku molitvu okupljeni oko malih jaslca u kojima mirno spava mali Isus dok ga čuvaju anđeli...

Antonela Papac, VIII.a OŠ Crnići

II. mjesto Matica hrvatska (učenici viših razreda)

Božićna noć je bila prepuna sitnih zvijezda koje polagano trepere. Njihov sjaj i neizmjenno blještavilo obasjava malenu štalicu, ali i betlehemsku noć u beskrajnim daljinama cijelog svijeta. Kazaljke su se tog trena poklopile, sat je otkucao ponoć. Rodio se mali Isus, a s njim i neizmjenja ljubav koja je ujedinila sve ljude. U daljini se jasno vidi svjetlost Svete noći. Svi ljudi su sretni, puni nade, koja, iako u teškim, hladnim noćima, plamti duboko u njima. Isus je, svojim rođenjem u svijet unio radost života, sreće, ljubavi i tračak topline, koja ispunjuje naša srca i daje im snagu, čak i u najtežim životnim trenucima. Rodio se u maloj, tamnoj štatici u koju je ulio veliku, ogromnu svjetlost koja ju je ispunila. U okruženju svojih roditelja Marije i Josipa, mali Isus je s divljenjem gledao u zvijezde, a zvijezde su, baš zbog njega sjale najvećom snagom koju su imale, da mu se zahvale. Štalicu je okruživala svjetlost zvijezde padalice, koja je vodila, koja je bila putokaz za Tri kralja, da dođu k malom Isusu. Ponijeli su mu darove, darove za malog kralja.

Uvijek, kroz život moramo slijediti Isusa koji nam je svojim rođenjem podario svu ljubav svijeta. Ako ga slijedimo čvrsto, s punim srcem nade, ljubavi i topline otkrit ćemo sve ono dobro što nam je On dao.

Antonija Bošković, VIII.a razred OŠ Crnići

III. mjesto Matica hrvatska (*učenici viših razreda*)

Božić u mom domu

Budim se, otvaram oči kao da je obični dan, a onda skočim iz kreveta kao da me netko povukao: „Pa danas je Božić“. Sva sretna potrčim prema boru vidjeti ima li poklona za mene. Stanem tužna: „Pa nema ništa, kako je to moguće?“ Pogled mi skrenu prema štatici i malom Isusu. Sjetim se; danas je Isusu rođendan. Isuse, sretan ti rođendan, mali kralju! Kleknula sam na koljena i kažem : „Isuse, oprosti mi što se nisam odmah sjetila. Hvala ti za zdravlje, moju obitelj, mog brata i sestre, moje prijatelje, moje učitelje , ma ne znam više nabrajati“. Osjećam da nisam tužna zato što nisam dobila poklon, već sretna što pričam s Isusom. Tuga mi pada s lica. Sreću stvara Bog, a ne pokloni. Okrenula sam se i vidjela mamu i tatu zagrljene, sestre i brata. Svi se smijulje i čekaju da mi čestitaju Božić. Mama mi daje poklon i kaže: „Htjela sam da prvo čestitaš Isusu rođendan jer da si prvo dobila poklon zaboravila bi Isusa“. Ja sam bila sretna jer sam spoznala da je Božić najljepši blagdan kojim upravlja živi Isus.

Marta Obradović, IV. razred OŠ Crnići

I. mjesto Matica hrvatska (*učenici nižih razreda*)

Božić. Toliko radosti, topline i ljubavi krije se u toj riječi Božić. U toj riječi stalo je sve moje djetinjstvo i sve ono lijepo.

Najviše djeca doživljavaju Božić. Valjda radi toga što je Isus rekao: „Pustite malene k meni“. Radujemo se okićenom boru, poklonima, a najviše nas vesele božićne pjesme. Voljela bih da sva djeca dočekaju Božić u toplini svoga doma i s onima najmilijima. Nažalost, kolone djece hodaju izgubljeno. Rat, pustoš i bijeda odnijeli su im sve. Danas se gradovi natječu čiji je grad bolje okićen, čiji je Advent ljepši. Isus se rodio siromašan u jaslicama i donio svijetu poruku. On je kralj siromašnih. Umjesto da silni novac troše na siromašne da i oni osjete čaroliju Božića, oni troše na ohole želje.

Zato okrenimo se i pogledajmo bližnje oko sebe...

Helena Milanović, V. razred OŠ Crnići

II. mjesto Matica hrvatska

(učenici nižih razreda)

Božić

Za blagdan Božića čekamo rođenje Isusa Krista. Kroz došašće se pripremamo misama zornicama za Božić, tako da bi nam Božić bio što radosniji i veseliji.

Iako su mise zornice rano, ja s veseljem ustajem i idem na njih. Zadnja zornica bude za Badnjak. To je dan prije Božića. Taj dan svi rano ustajemo. Žene prave božićni objed, a ja s tatom i braćom ukrašavam kuću bršljanom. Taj dan se bor kiti i jaslice prave. Za Badnjak jedemo posnu hranu. Uvečer s braćom unosim badnjake s pozdravima: „Na dobro vam došla Badnja večer i sveto porođenje Isusovo“. Tata prima badnjake, te ih stavlja na ognjište, a ostali nas posipaju žitom. Nakon toga se molimo, a onda se spremamo na misu polnoćku gdje radosno dočekujemo Božić. Prije polnoćke mi, djeca, recitiramo prigodne pjesmice, a na polnoćki pjevamo najljepše božićne pjesme. Tu večer svi nekako posebno sjajimo i puni smo veselja, radosti, mira, ljubavi i dobrote. Na sam Božić uz božićni ručak se pale svijeće, a poslije ručka idemo susjedima, rodbini i prijateljima čestitati Božić.

Božić je najljepši, najdraži i najveseliji dan u godini. Svim ljudima dobre volje želim: „Čestit i blagoslovljen Božić“.

Ivan Perić, V. razred PŠ Hodovo

III. mjesto Matica hrvatska *(učenici nižih razreda)*

Crnički kamenčići, br.9

Ivan Papac I.r.

Domagoj Raguž, II.r. PŠ Prenj

Gabrijela Šutalo III.r.

Ivan Krnjić III.r. PŠ Hodovo

Iva Pavlović I.r.

U nekoj ulici čula se svađa i odjednom iz nečijih usta
izađe riječ glasno,

Nitko je nije vidio sasvim jasno.

Možda je bila bijela, možda i žuta, ali je stalno iz nekog
razloga bila ljuta.

Danu i noću govorila je, radim što god hoću.

A kad bi sreća tišinu, osjetila bi prazninu.

Hvalila se kako god je znala, a jednog dana govoriti je
stala.

Nitko ne zna zašto ni kako,

Ali svi znaju da joj nije bilo lako.

Barbara Marijanović IV.r. PŠ Hodovo

Glasno

Kad mama vikne glasno,

tad svima mora biti jasno!

Kad tata vikne glasno, tad ništa ne smije biti kasno!

Kad učiteljica vikne glasno

Tad pitanje mora biti jasno!

Kad stariji viknu glasno, tad svima sve mora biti jasno!

Kad mi djeca vičemo glasno, onda tišina mora biti, jasno!

Matea Pavlović, V.r. PŠ Hodovo

Lucija Pavlović VIII.b

Čovječe, stani

Čovječe, stani i pogledaj
zavoli i napokon progledaj.

Stani, čovječe i promisli
upoznaj vlastite misli.

Kroz život hrabro koračaj
što dobiješ uzvraćaj.

U Bogu snagu nađi
svojim putem hrabro pođi.

Svoj križ strpljivo nosi
moli, radi, nepravdu podnosi.

Čovječe stani, uporan i čvrst budi,
jer ipak smo svi samo ljudi.

Dobar i pravedan budi
ne daj da ti drugi sudi.

Stani čovječe, život spoznaj
nevinu i plemenitu ljubav upoznaj.

Kroz život budi svoj
jer nisi samo broj.

Čovječe stani, sto puta pani
i sto puta ustani.

Čovječe imaj vjeru,
u uvijek idi u svom smjeru.

Stani čovječe, uvijek imaj nadu
jer najjači su oni sto ustanu
kad padnu.

Čovječe stani, ničeg se ne boj
i što je najvažnije uvijek budi svoj!

Ivana Lukenda VIII.a.

(I.mjesto na šk.natjecanju u pisanju
poezije)

Julijana Jarak III.b

Antonela Palameta II.r. PŠ Prenj

Marko Perić III.r. Hodovo

Lana Perić I.r. Hodovo

Lucian Franjičić IX. a

Klara Goluža I.r. Hodovo

Ekskurzija devetih razreda 2018./19.

U periodu od 28.4. do 30.4. 2019. godine realizirana je ekskurzija za učenike devetih razreda naše škole u Istru. Na ekskurziju su išla 33 učenika u pratnji njihovih razrednika, Ive Duspera i Kristine Bošković. Odlična atmosfera, raspoloženje i velika doza entuzijazma te pjesma cijelim putem, obilježili su ova tri dana.

Izlet učenika razredne i predmetne nastave

Petak, 31.V. 2019.g. učenici VI., VII. i VIII. razreda iskoristili su za jednodnevni izlet. Zajedno sa svojim razrednicima posjetili su Livno.

Istog dana učenici IV. i V. razreda išli su na jednodnevni izlet sa svojim učiteljicama. Prva destinacija bila je Međugorje, nakon toga uputili su se u tvornicu Ledo te obilazak muzeja na Humcu i na kraju Hutovo blato, gdje su brodicama uživali u vožnji.

Završna generacija 2018./2019.g.

Razrednice :
Kristina Bošković i
Mira Bošković

Antonio Obradović, Stjepan Šipić, David Milanović, Martin Bošković, Ante Lukić, Frano Perić, Marko Jurić, Lucian Franjičić, Nikola Jerković, Dijana Babić, Mia Jurić, Ana Antunović, Nevenka Perić, Dijana Turbić i nedostaju Marija Maslač i Ana Radeta.

Razrednik :
Ivo Dusper

Ana Raguž, Emily Raguž, Mario Raguž, Krešimir Stanković, Mateo Mijatović, Leopold Milanović, Mirko Moro, Luka Perutina, Boško Milanović, Marko Raguž, Mario Šutalo, Marko Mijatović, Petra Perutina, Lorena Moro, Antea Obradović, Gabriela Stanković, Petra Kulaš i Nika Proleta

Crnički kamenčići, br.9

Idemo u srednju!

Idemo u srednju!

Nika Proleta IX. b

Martina Krmek III.a

Maro Perutina II.r.

Marta Perutina I.r.

Lara Tunjić VII r.

Ivan Pavlović i Gabrijel Goluža IV.r.

Lovro Bošković IV.r.

Lukrecija Proleta III.r.

Mihael Mišić III.r. PŠ Hodovo